

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

ויהי בשלח וגו'. צריך לדעת למה אמר לשון צער במקום גילה ורנן. עוד למה כינה הענין בפרעה ולא באדון המעשים כי הוא המוציא אותנו מארץ מצרים. אכן הכתוב יגיד הסיבה שגרמה כל הצער שנצטערו ישראל ברדיפת פרעה. ואמר תדע סיבת הדבר לצד שלא הוציא ה' את ישראל אלא לרצונו של פרעה, כפה אותו עד שנתרצה ושלחם ואמר להם קומו צאו מזה חשב מחשבות לרדוף אחריהם כאשר אבאר בעזרת השם, ובזה גרם צער לישראל, וגם לעצמו גרם איבוד לו ולאומתו. וצא ולמד כי הקדוש ברוך הוא יקפיד על כליו הנבראים כמובא בדבריהם ז"ל (מגילה י' ב') מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה. וכנגד כל זה אמר הכתוב ויהי לשון צער, ומי גרם כל צער זה בשלח פרעה, שאם היה ה' מוציאם שלא לרצונו הגם שלא היה חפץ לשלחם לא היה לו מקום לרדוף, אלא עינו הטעתו שהיה הדבר תלוי בו ולזה חשב לשוב לקחתם. ואמרו ולא נחם בוא"ו בתחלת הודעת ענין, 'כיון תוס' על הגדת צער הקודם הרמוז בתיבת ויהי כנזכר: אור החיים הק'

וחמשים עלו בני ישראל. ועל זה אמר אדמו"ר מקראשנעוויץ זצ"ל בשם כ"ק אדמו"ר הרבי מפרשיסחא זצ"ל יודען ברויכען צו גייען למעלה מעלה "עלה" גייען ארויף עכל"ק ודפח"ח והמב"י: ס' שיח שרפי קודש

כתיב מוציא אסירים בכושרות ובמד' אמרו בכות ושירות. דכ' בערב ילין בכי. והוא הגלות לברר התערובות ולהוציא הניצוצי קדושה שמעורב. וע"י קישוי הגלות והיסורין והבכיות מתבררין הניצוצות. ולבקר רנה הוא בחי' הגאולה. ומעין זה יש בכל ערב ובוקר. וכמ"ש האר"י ז"ל בפ"י מזמור שיר חנוכת ע"ש. ומעין זה הוא בימי המעשה דכ' בי' ערב

אמר הרה"ק רבי זושא מאניפאלי ז"ל, מה שמע מהרב הצדיק רבי שמעריל מוואחיבאק, שהיה מתלמידי הבעש"ט, שאמר הבעש"ט: שקודם ביאת משיח צדקיננו, יסתלק כל האותות והמופתים, וניסים הגלויים והמפורסמים, הממשיכים ומתלהבים לב אדם לעבודתו יתברך, ואין מחיה נפשו של ישראל, רק מי שיאחז באמונה! עכד"ק: ספר סיפורי אמת

הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זצלה"ה אמר שגם בימינו יורד מן מן השמים, כי עינינו הראות בעיר בראד, מתהלך יהודי בליל ששי ואין בידו פרוטה לפרוטה כדי לקנות צרכי שבת, ובליל שבת אנו רואין שבביתנו השולחן שבת ערוך ועליו נרות דולקים, וחלות ויין ודגים ובשר וכל מטעמים, אין זה כי אם מן שירד לו מן השמים. אמרי קדוש – סטרעליסק

...כאשר חכמים הגידו מתנה טובה יש לי בבית גנזי כו'. ובחי' זו נעשה עתה. ושמעתי מפי מו"ז ז"ל במעלת המתנה. הנותן בעין יפה נותן. והנותן בור צריך ליתן לו דרך כו'. כי המוכר דעתו רק בעבור המעות. אבל הנותן רוצה שיהי' להמקבל. המתנה. לכן נותן לו הדרך כדי שיוכל לקבל את המתנה. וז"ש ראו כ"ה נתן דייקא. ע"כ הוא נותן לכם כו'. הוא הכנת יום הששי שיש אז הארות לבנ"י שיוכלו לקבל השבת. וז"ש ראו. כי מקודם כ' שם לו חק ומשפט שידעו מצות השבת. אבל עתה ניתן להם בעין יפה. שהי' להם התקרבות להשיג ולראות בעין הארת השבת. כענין שאמרו חז"ל הנותן מתנה [לחבירו] צריך להודיעו. הוא התקשרות והתדבקות להשיג הארת השבת כנ"ל:

שפת אמת - שנת תרמ"ג
הַמַּעֲבִיר בְּנֵי בֵּין גְּזָרֵי יָם סוּף. אֵת רִדְפֵיהֶם וְאֵת שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע. וְרָאוּ בְּנֵי גְבוּרָתוֹ. שֶׁבָחוּ וְהוֹדוּ לְשֵׁמוֹ:

ובוקר. ובשבת הוא לבוקר רנה. לכן טוב להודות לה'. כי בשבת א"צ בירור. ומ"מ תכלית הבירור והעלי' של הני"ק נגמר בשעת הגאולה ובבקר ובשבת קודש. וזהו בכות ושירות. כי יש עלי' ע"י בכי' ויש ע"י שירה. והם ב' דרכים. שיש דברים שא"י להתברר רק ע"י בכי'. ויש דברים שע"י רנה ושמחה. ובקי"ס הי' תכלית הבירור. ולכן הי' ע"י שירה. וכ"ה במד' ס"פ בא כי שביעי של פסח וקי"ס הי' בחי' שבת: ספר שפת אמת - תרנ"ג

ויאמינו בה' ובמשה עבדו אז ישיר משה. יש לומר בזה כשהאמינו בה' וגם האמינו שמשה הוא עבדו שהוא צדיק אז ישיר משה היינו אז היה יכול משה לומר שירה והמשכיל יבין: ספר דגל מחנה אפרים

המכיון בשירת הים בכל יום לאמרה בקול ובשמחה רבה כאלו אותה שעה יצא ממצרים, מוחלין לו כל עוונותיו, שהרי אמרו במדרש ויסע משה את ישראל מים סוף שהסיעם מעוונותיהם, שנמחלו העוונות ע"י השירה שאמרו, והנה אחר שצונו ה' לומר שירה זו בכל יום כדכתיב ויאמרו לאמר, וכדכתב רשב"י שרצה לומר שנאמר אותה בכל יום בשמחה רבה כשעה ראשונה שאמרנו אותה, ודאי כח סגולתה כל יום כשעה ראשונה למהדרין: ספר חרדים מצות התשובה פ"ז

בענין השירה. עמ"ש לעיל פ' ויחי שיש פרשיות מיוחדין לגלות. לכן היא סתומה. וכמו כן יש פרשיות מיוחדין לגאולה וחירות לכן בשירה יש פרשיות בכל פסוק ובכל שורה. וזה הוא התגלות אור התורה כמ"ש ז"ל למה הפסקות משמשות ליתן ריח להתבונן בין פרשה לפרשה. וגאולתן של ישראל עושה רושם בתורה. ומתפתחין גנזי תורה. וז"ש אז ישיר כו' הזאת. שהגיע הזמן שיתגלו הארות הללו בתורה: ספר שפת אמת - תרנ"ג

על התורה ועל העבודה

וארוממנהו. שאספר גבורתו: אבן עזרא

ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו. שמעתי בשם ריב"ש, שיש זכייה לעני שבכל יום יש לו רשות לדבר לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, כי העשיר נותן לו ה' יתברך מזונות, בפעם אחת עשירות הרבה, שיהיה די כל ימי חייו, ואינו צריך לגשת לבקש בכל יום מזונות מאת ה' יתברך, רק אם הוא צדיק הרבה ויש לו שכל שגם כשיש לו מזונות, אם חס ושלום לא יתן ה' יתברך חיות בתוך מזונותיו לפרנסו לא יועיל כלום, והראיה חולה שיש לו מזונות ואינו יכול לפרנס את עצמו באותן מזונות אבל העני מחמת דוחקו שאין לו מה לאכול צריך בכל יום לגשת ולבקש מאת ה' יתברך מזונות, נמצא שזוכה העני שמדבר לפני ה' יתברך בכל יום, ועוד שהעני צריך ה' יתברך לזכור אותו בכל יום, להזמין לו פרנסתו בכל יום ויום, אבל לעשיר אין ה' יתברך צריך לזכור אותו בכל יום, כי כבר נתן לו בפעם אחת על כל ימי חייו: (רב ייבי תהלים י"ג) ספר בעל שם טוב עה"ת

בפסוק ויאמרו איש א"א מן הוא כי לא ידעו מה כו'. ויאמר משה אליהם הוא הלחם כו'. פ' זה עצמו שלא ידעו מה הוא. הוא הלחם אשר צוה ה'. כי תכלית הידיעה שלא נדע. שכך ה' כל תהלוכות בני במדבר. לכתך אחרי כו' בארץ לא זרועה. וע"ז אמרו כבהמה נמשכנו אחריו. אדם ובהמה תושיע. דרשו חז"ל ערומין בדעת כאדם ומשימין עצמן כבהמה: ספר שפת אמת - שנת תרס"ב

חמשה עשר בשבט - מה שקבלנו מאבותינו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר ויפה ומהודר שיזמין השיל"ת בעת המצטרך למצוה, כי הנה זה היום אשר עולה השרף באילנות, והוא כפי הזכות של כל אחד מישראל - הנה מה טוב ומה נעים שיתפלל האדם ביום ההוא ראשית יסוד הצמיחה, שיזמין לו השיל"ת לעת המצטרך את הפרי עץ הדר. והנה תפילתו תעשה פרות: ספר בני יששכר

או יאמר בריש גלי היינו בשיר גלי. רצה לומר כשיתגלה שיוכלו לומר לפני השיל"ת שירה כמו משה רבינו ע"ה ושאר הצדיקים שאמרו שירה אז ובני ישראל יוצאים מן הגלות והבן: או יאמר בריש גלי. על דרך דאיתא בזוה"ק (הקדמת הזוהר) בספרא דא יפקון מן גלותא ועיין שם שמבואר עוד יותר כשיתגלה הספר הזוהר בדא יפקון מן גלותא, וזהו שמרומז בפסוק ובני ישראל יוצאים היינו מן הגלות כנ"ל ביד רמה ותרגומו בריש גלי ברי"ש ראשי תיבות ר"בי ש'מעון ב"ר י'וחאי גלי כשיתגלה ספרו הקדוש ספר הזוהר אז בדא יפקון מן גלותא והבן: או יאמר על פי מה שאמר הרב הקדוש המפורסם מוהר"ר ליפא מחמעלניק ועל דרך דאיתא באגרת הקודש של אא"ז זללה"ה הנדפס בספר הקדוש של הרב מפולנאי ע"ה ששאל למשיח אימתי אתי מר והשיב כשיתגלה תורתך ויפוצו מעינותיך חוצה עיין שם, וזה יש לומר שמרומז בפסוק ובני ישראל יוצאים מן הגלות בריש גלי, ברי"ש ראשי תיבות ר"בי ישראל בע"ל ש'ם גלי היינו כשיתגלה תורתו ויפוצו מעינותיו אז יפקון מן גלותא והבן: ספר דגל מחנה אפרים

הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצאו העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו וכו'. בשם הה"ק הר"ר בונם זצללה"ה אמר עה"פ הנני ממטיר לכם לחם כו' תלקטו יום יום למען אנסנו לשון הגבהה (איך וועל עם דער הייבין) מלשון הרימו נס. (ישעיה ס"ב) הילך בתורתך, אם לא. בין שח"ו לא ילכו. תלקטו יום יום, אפרנס אתכם. והבן: ספר שיח שרפי קודש

בפסוק אכלוהו היום כי שבת היום לה'. וקשה בלא"ה היו אוכלין בו ביומו כדכ' אל יותר ממנו כו'. וי"ל הרמז שאכילת שבת צריך להיות לשמו ית' לשם עונג שבת. וז"ש אכלוהו היום. מטעם כי שבת היום. על כוונה זו תהי' האכילה כנ"ל: ספר שפת אמת - שנת תרנ"א

כי בשירת הים יש הכל מה שהיה ומה שעתיד להיות וכל הענינים שצריך האדם הכל נכלל בשירת הים. ואמר אם יאמר האדם שירת הים בכל לב ובמסירת נפש כל א' לפי מה שהוא יתוקן כל עניניו בגוף ונפש: ספר בית אהרן דף צ"ג ד'

יזהר לומר פסוקי דזמרה בשמחה ובטוב לבב, ובפרט שירת הים כי זהו שלימת הנפש: סדר היום להרה"ק ר' אשר מסטאלין זי"ע

אז ישיר משה כו'. פ' אחר יצ"מ נעשו בני כלים להעיד על הבורא. כמ"ש עם זו כו' תהלתי יספרו. ובמדרש ויעלני מבור שאון כו' ויתן בפי שיר חדש. פ' חדש שהוא לעולם בכח התחדשות. וא"י להיות נשכח מנפשות בני". ולא לחנם קבעו לומר השירה בכל יום. וזו האמונה שהאמינו בני כי הישועה הוא לדורות כמ"ש ויהי לי לישועה א' חז"ל ה' לי ויהי לי לעתיד. וזו השירה והדבקות ה' נטוע בנפשות בני מעולם. אך קודם יצ"מ לא היו יכולין להוציאו מכח אל הפועל. ואחר יצ"מ נתגלה זו התשוקה. וע"ז כ' נפשנו כצפור נמלטה. שהי' הרצון נאסר במצרים כענין שכ' הוציאה ממסגר נפשי להודות. וכן בכל ש"ק יש גאולה וחירות לזה הנפש והרצון. לכן הוא זכר ליציאת מצרים. ולכן טוב להודות לה' בשיר ליום השבת: ספר שפת אמת

כתיב ויאמינו בדבריו ישירו תהלתו. שע"י ויאמינו. באו אל השירה. שנמשכו אחר דברי אלקים חיים וזכו לראות פנימיות הדברים. ומעין זה בש"ק שנק' שהודתא. וכל השובת בש"ק מאמין בבורא עולם. וכמו כן תלת סעודתי דמהימנותא שזוכין לאמונה בש"ק. לכן בשבת כ' טוב להודות לה'. וגם בו מתקיים הרחב פין ואמלאהו שהוא נחלה בלי מצרים. וזכר ליצ"מ. ונפתח בו פיהם של ישראל ורוה"ק ע"י הנשמה יתירה: ספר שפת אמת - תרס"ד

ויאמרו לאמר. כל א' וא' ככה. או בכל דור ודור: אבן עזרא

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - chizuk@protonmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #968

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 9:15 pm

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים" - עכשיו גם בכריכה קשה!
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" English, now hardcover too

Seforim of "Al HaTorah Val HoAvodah" 5769, 5770, 5775, 5778,
And the 1st edition of Sefer "Divrei Torah Baer Heitev" [in English]
are now in print, to order call 1-919-459-5858